

31989L0517

12.9.1989

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 265/15

DIREKTIVA KOMISIJE**z dne 1. avgusta 1989**

o prilagajanju Direktiv Sveta 76/761/EGS o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanaša na žaromete z dolgim svetlobnim pramenom in/ali kratkim svetlobnim pramenom za motorna vozila in na žarnice z žarilno nitko za take žaromete tehničnemu napredku

(89/517/EGS)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 70/156/EGS z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil⁽¹⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 87/403/EGS⁽²⁾, in zlasti člena 11 Direktive,

ob upoštevanju Direktive Sveta 76/761/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z žarometi z dolgim svetlobnim pramenom in/ali kratkim svetlobnim pramenom za motorna vozila in na žarnice z žarilno nitko za take žaromete⁽³⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 87/354/EGS⁽⁴⁾,

in zlasti člena 10 Direktive,

ker je glede na izkušnje in zadnje stanje tehnike mogoče nekatere zahteve dopolniti in bolj uskladiti z dejanskimi vozniimi razmerami, tako pa izboljšati varnost potnikov v vozilih in drugih udeležencev v cestnem prometu;

ker so ukrepi iz te direktive skladni z mnenjem Odbora za prilagajanje tehničnemu napredku, direktiv zaradi odprave tehničnih ovir pri trgovanju na področju motornih vozil,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Seznam prilog in priloge I, II, V in VI k Direktivi 76/761/EGS se spremenijo skladno s priložo k tej direktivi. Doda se nova Priloga VII, ki je navedena v prilogi k tej direktivi.

Člen 2

1. Po 1. januarju 1990 ne sme nobena država članica:

(a) — zavrniti podelitve EGS-homologacije sestavnega dela, izdaje dokumenta iz tretje alineje člena 10(1) Direktive 70/156/EGS ali podelitve nacionalne homologacije za neki tip vozila ali

— prepovedati dajanja vozil v uporabo,

zaradi razlogov, ki se nanašajo na žaromete z dolgim in/ali kratkim svetlobnim pramenom in električnimi žarnicami z žarilno nitko za take žaromete, v nadaljevanju „žarometi“ in „žarnice“, če so ti skladni z določbami te direktive;

(b) — zavrniti podelitve EGS-homologacije sestavnega dela ali nacionalne homologacije sestavnega dela za navedene žaromete in žarnice, če so ti skladni z določbami te direktive, ali

— prepovedati dajanja žarometov in žarnic v promet, če so opremljeni z oznako EGS-homologacije sestavnega dela, ki je bila izdana skladno z določbami te direktive.

2. Po 1. juliju 1990 države članice:

(a) — ne smejo izdati dokumenta iz tretje alineje člena 10(1) Direktive 70/156/EGS za neki tip vozila, katerega žarometi in žarnice niso skladni z določbami te direktive;

— smejo zavrniti podelitev nacionalne homologacije za neki tip vozila, katerega žarometi in žarnice niso skladni z določbami te direktive;

(b) — ne smejo podeliti EGS-homologacije sestavnega dela za žaromete in žarnice, če niso skladni z določbami te direktive;

— smejo zavrniti podelitev nacionalne homologacije za take žaromete in žarnice, če niso skladni z določbami te direktive.

3. Po 1. aprilu 1994 lahko države članice prepovejo začetek uporabe vozil, katerih žarometi in žarnice niso skladni z

⁽¹⁾ UL L 42, 23.2.1970, str. 1.

⁽²⁾ UL L 220, 8.8.1987, str. 44.

⁽³⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 96.

⁽⁴⁾ UL L 192, 11.7.1987, str. 43.

določbami te direktive, ter dajanje v promet žarometov in žarnic, ki niso opremljeni s homologacijsko oznako, izdano skladno z določbami te direktive.

4. Z odstopanjem od določb odstavka 2(b) tega člena države članice še naprej priznavajo EGS-homologacijo sestavnega dela, podeljeno za neki tip žarometov in tip žarnice v skladu z določbami Direktive 76/761/EGS, namenjena vgradnji v vozila, ki so že v uporabi.

Člen 3

Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 1989. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Predpisi, sprejeti na podlagi prvega pododstavka, se morajo izrecno sklicevati na to direktivo.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 1. avgusta 1989

Za Komisijo
Martin BANGEMANN
Podpredsednik

PRILOGA

V seznamu prilog se za Prilogo VI doda naslednja nova Priloga VII:

„Priloga VII – Preskus stabilnosti fotometričnih lastnosti delujočih žarometov“.

Priloga I se spremeni na naslednji način:

„1. OPREDELITEV POJMOV

1.1 Opredelitve, določene v Direktivi 76/756EGS:

- žaromet z dolgim svetlobnim pramenom,
 - žaromet s kratkim svetlobnim pramenom,
 - svetilka,
 - vir svetlobe v žarnicah,
 - samostojne svetilke,
 - združene svetilke,
 - kombinirane svetilke,
 - integrirane svetilke,
 - svetleča površina svetlobne naprave,
 - vidna svetleča površina,
 - površina sevanja,
 - referenčna os,
 - referenčno središče
- veljajo za to direktivo.

1.2 **Tip svetilke**

„Tip svetilke“ pomeni svetilke, ki se ne razlikujejo v bistvenih vidikih, na primer:

- 1.2.1 trgovsko ime ali blagovna znamka;
- 1.2.2 značilnosti optičnega sistema;
- 1.2.3 dodatni sestavni deli, ki lahko spremenijo optične učinke z odbijanjem, lomom ali absorpcijo;
- 1.2.4 primernost za vožnjo po desni ali levi strani cestišča ali za oba načina vožnje;
- 1.2.5 možnost proizvajanja kratkega svetlobnega pramena ali dolgega svetlobnega pramena ali obeh.“

V točki 5.4 se zadnji odstavek črta.

Za točko 5.4 se doda naslednja nova točka 5.5:

- „5.5 Da se fotometrične lastnosti med uporabo ne bi bistveno spremenile, je treba v skladu z določbami Priloge VII izvesti dodatne preskuse; skladnost z zahtevami iz točk 5.2 do 5.4 se preveri vizualno in po potrebi s poskusno vgradnjo.“

Točka 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. SKLADNOST PROIZVODNJE

Vsak žaromet z oznako EGS-homologacije sestavnega dela mora ustrezati homologiranemu tipu in izpolnjevati fotometrične zahteve iz točke 6 te priloge in točke 3 Priloge VII.“

Priloga II se spremeni na naslednji način: Točki 1 se doda naslednje:

‘C/R, C/R, C/R, C/, C/, C/’

Za tako dopolnjeno točko se dodata novi točki 2 in 3:

- „2. Nitka žarometu s kratkim svetlobnim pramenom sme/ne sme“ svetiti sočasno z nitko žarometu z dolgim svetlobnim pramenom in/ali druge integrirane svetilke.
- 3. V svetilki se lahko uporablja(-jo) žarnica(-e) z nazivno napetostjo 6 V, 12 V ali 24 V.“

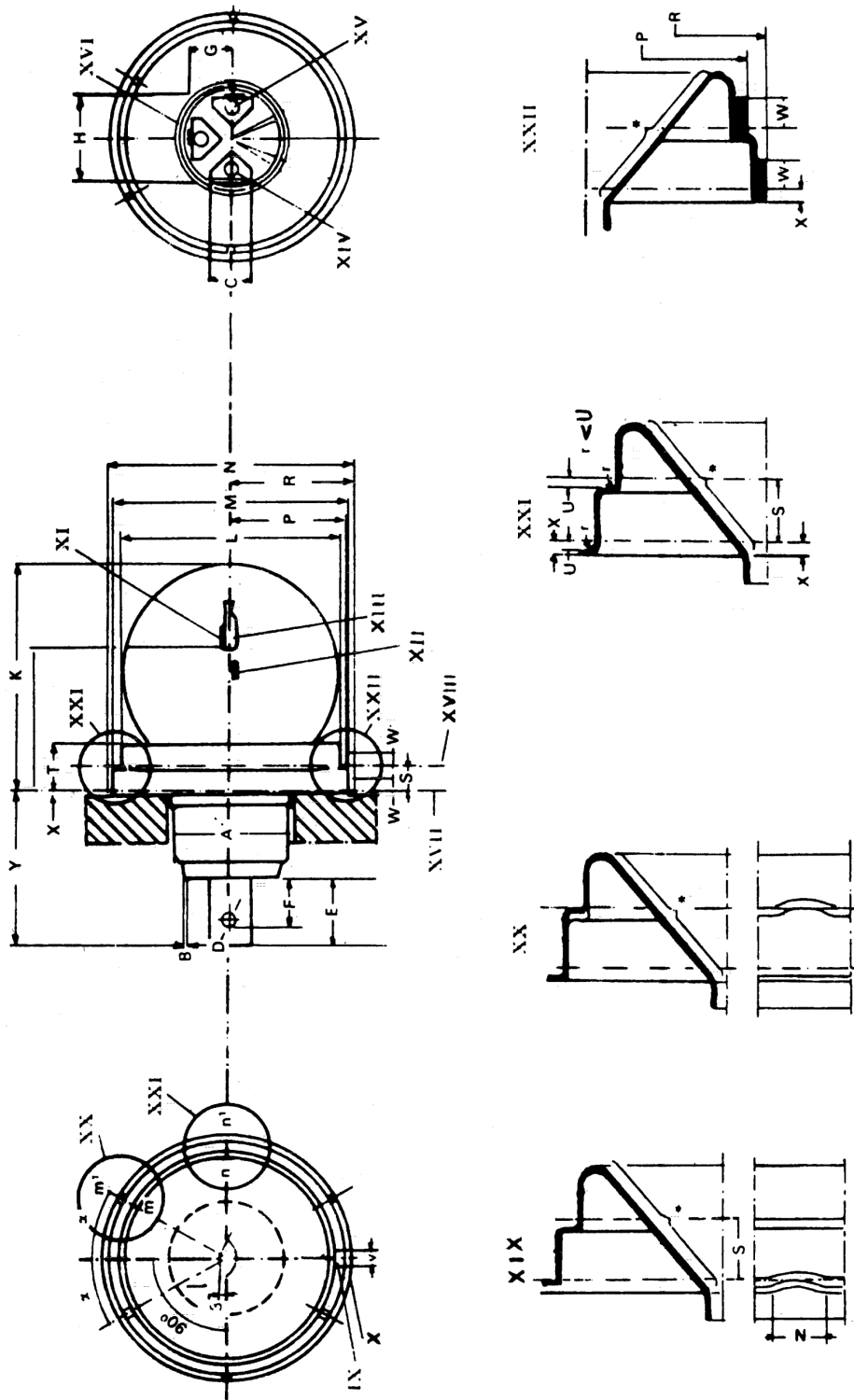
Točke od 2 do 16 se preštevilčijo v točke od 4 do 18.

Priloga V se spremeni na naslednji način: Slika 1 v Dodatku 4 se nadomesti z naslednjim:

„Dodatek 4

DVONITNA ŽARNICA: ZAMENJLJIVOST

Slika 1

- Legenda:
- XI. Žarilna nitka za kratki svetlobni snop
 - XII. Žarilna nitka za dolgi svetlobni snop
 - XIII. Zaslon
 - XIV. Kontakt mase
 - XV. Kontakt za dolgi svetlobni pramen
 - XVI. Kontakt za kratki svetlobni pramen
 - XVII. Referenčna ravnina 1
 - XVIII. Referenčna ravnina 2
 - XIX. Posicionirni nos za referenčno ravnino 1
 - XX. Posicionirni nos za referenčno ravnino 2
 - XXI. Detajl
 - XXII. Detajl

Dodatek 4, 3. Opombe, se spremeni na naslednji način: Točka 9 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„9. Kontaktni jezički (XIV, XV in XVI) morajo biti razporejeni po vrstnem redu, navedenem zgoraj, glede na pozicijske nosove pa bodisi skladno z risbo bodisi pod kotom 180° od tega položaja, pri čemer je v vsakem primeru dovoljeno odstopanje $\pm 20^\circ$.“

Priloga VI se spremeni na naslednji način: Točka 1.2.1.3 se nadomesti z naslednjim:

„1.2.1.3 risba (v trojniku) z dovolj podrobnostmi za določitev tipa, ki prikazuje žaromet v prerezu in od spredaj ter po potrebi s prikazom reber na leči.

Na risbi morajo biti označene meje svetleče površine in položaj oznake EGS-homologacije sestavnega dela (zlasti položaj številke homologacije sestavnega dela in navedbe kategorije/kategorij).“

Za točko 2.1.4 se doda naslednja nova točka 2.1.5:

„2.1.5 V vseh primerih mora biti v certifikatu o EGS-homologaciji sestavnega dela naveden način delovanja, uporabljen med preskusnim postopkom iz točke 1.1.1.1 Priloge VII in napetost(-i), dovoljena(-e) v skladu s točko 1.1.1.2 Priloge VII.

Na napravi mora biti na ustreznem mestu nameščena naslednja oznaka:

— poševnica (/) za simbolom za kratki svetlobni pramen v oznaki o homologaciji sestavnega dela pri žarometih, ki so skladni z določbami te direktive in so izdelani tako, da je izključeno sočasno delovanje žarilne nitke za kratki svetlobni pramen in nitke katerega koli drugega vira svetlobe, s katerim je lahko integrirana;

— simbol(~~24~~) sestavljen iz prekrizane številke 24, ki mora biti nameščen blizu okova žarnice, pri žarometih, skladnih z določbami Priloge VII te direktive, le pri napetosti 6 V ali 12 V.“

Točka 4.2 se glasi:

„4.2 Oznaka EGS-homologacije sestavnega dela je sestavljena iz pravokotnika okoli črke ‚e‘ in črkovne ali številčne oznake države članice, ki je podelila homologacijo, in sicer:

1 za Nemčijo,

2 za Francijo,

3 za Italijo,

4 za Nizozemsko,

6 za Belgijo,

9 za Španijo

11 za Združeno kraljestvo,

13 za Luksemburg,

18 za Dansko,

21 za Portugalsko,

EL za Grčijo,

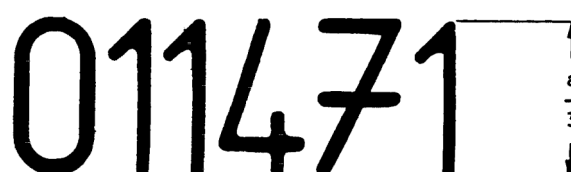
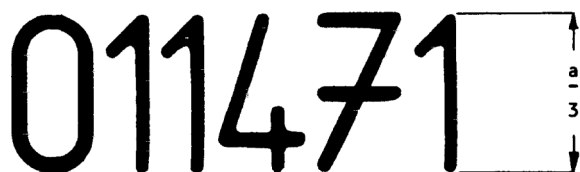
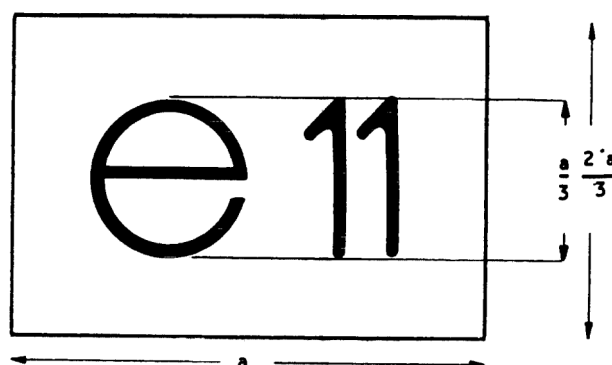
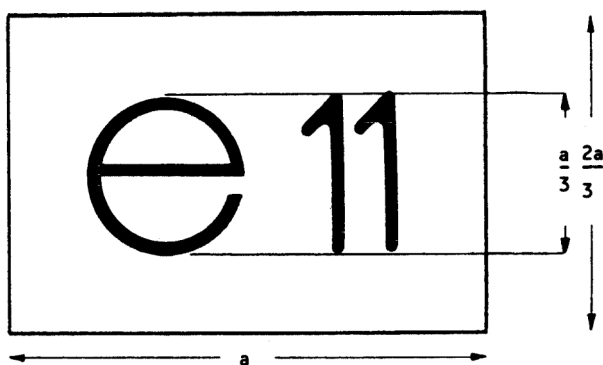
IRL za Irsko.

Oznaka mora vključevati tudi številko EGS-homologacije sestavnega dela, ki ustreza številki certifikata o EGS-homologaciji sestavnega dela, izdanega za ta tip žarometa ali svetilke, pred njo pa je zaporedna številka zadnje pomembnejše tehnične spremembe Direktive Sveta 76/761/EGS na dan podelitve EGS-homologacije sestavnega dela. V tej direktivi je ta zaporedna številka za žarnice ‚2‘, za žaromete pa ‚01‘. Na žarometih mora biti ta številka nad pravokotnikom, na žarnicah pa poleg njega.“

Za točko 4.3.5 se doda naslednja nova točka 4.3.6:

„4.3.6 Hkrati mora biti oznaka skladna z določbami točke 2.1.5 te priloge.“

Dodatek se spremeni na naslednji način: Za sliko 8 se dodata naslednji novi sliki 9 in 10 z legendama:

Slika 9

Slika 10

Oznaka žarometu, ki izpolnjuje zahteve te direktive za kratki in dolgi svetlobni pramen in je namenjen samo vožnji po desni strani cestišča, pri tem pa

Oznaka žarometu, ki izpolnjuje zahteve te direktive samo za kratki svetlobni pramen in je namenjen samo vožnji po desni strani cestišča, pri tem pa

žarilna nitka za kratki svetlobni pramen ne more svetiti sočasno z nitko za dolgi svetlobni pramen žarnice R2 ali nitko druge svetilke, s katero utegne biti integrirana.

Za Prilogo VI se doda naslednja nova Priloga VII:

„PRILOGA VII

PRESKUSI STABILNOSTI FOTOMETRIČNIH LASTNOSTI DELUJOČIH ŽAROMETOV

Pri žarometih z lečami iz umetne snovi skladnost z zahtevami iz te priloge ne zadostuje za homologacijo.

PRESKUŠANJE CELOTNIH ŽAROMETOV

Po merjenju fotometričnih vrednosti v skladu z določbami te direktive na točkah E_{max} za dolgi svetlobni pramen in točkah HV, 50R in B50L za kratki svetlobni pramen (oziroma HV, 50L, B50R za žaromete, namenjene vožnji po levi strani cestišča) je treba izvesti preskus stabilnosti fotometričnih lastnosti na vzorcu celotnega delujočega žarometu. Izraz ‚celotni žaromet‘ pomeni celotno svetilko, skupaj z drugimi deli in svetilkami, ki bi utegnili vplivati na njeno oddajanje toplote.

1. PRESKUS STABILNOSTI FOTOMETRIČNIH LASTNOSTI

Preskusi se izvedejo v suhem in mirnem ozračju pri temperaturi okolja $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$, pri čemer mora biti celoten žaromet pritrjen na nosilec tako, kakor bi bil nameščen na vozilu.

1.1 Čist žaromet

Žaromet naj deluje 12 ur, kakor je to predpisano v točki 1.1.1. Pregledati ga je treba, kakor je določeno v točki 1.1.2.

1.1.1 Preskusni postopek

Žaromet naj deluje določeni čas, in sicer:

1.1.1.1 (a) če je v homologacijo predložen zgolj en svetlobni vir (z dolgim ali kratkim svetlobnim pramenom), naj predpisani čas deluje samo ena nitka (*);

(b) pri integriranem žarometu z dolgim svetlobnim pramenom in žarometu s kratkim svetlobnim pramenom (z dvonitno žarnico ali dvema žarnicama):

— če vložnik izjavi, da bo v žarometu naenkrat svetila samo ena nitka (**), se preskus izvede skladno s tem pogojem, vsak svetlobni vir pa mora delovati (*) polovico časa iz točke 1.1;

— v vseh drugih primerih (**) (*) se žaromet preskusi za določeni čas v tem ciklusu:

15 minut gori nitka za kratki svetlobni pramen,

5 minut gorijo vse nitke,

(c) pri združenih svetlobnih funkcijah (virih) morajo vsi posamezni viri delovati hkrati, in sicer tako dolgo, kakor je določeno za posamezne svetlobne vire, (a) pri čemer je treba upoštevati tudi uporabo integriranih virov svetlobe; (b) v skladu s podatki proizvajalca.

1.1.1.2 Preskusna napetost

Napetost je treba prilagoditi tako, da je pri 6-voltnih in 12-voltnih žarnicah zagotovljena moč, ki bo 15 % večja od nazivne moči, določene v tej direktivi, pri 24-voltnih žarnicah pa moč, ki bo 26 % večja od nazivne moči.

Uporabljena moč mora biti v vseh primerih skladna z ustrežno vrednostjo žarnice z nazivno napetostjo 12 V, razen če vložnik določi, da se lahko žaromet uporablja pri drugačni napetosti. V takem primeru se preskus izvede z uporabo žarnice z največjo možno močjo.

(*) Če v žarometu pri svetlobnem signaliziranju sočasno svetita dve žarilni nitki svetilke ali več, to ne velja kot običajna sočasna uporaba nitk.

(**) Če je preskušani žaromet združen ali integriran s pozicijskimi svetilkami, morajo te svetiti tako dolgo, kot traja preskus. Če naprava vsebuje smerno svetilko, mora ta utripati, pri čemer naj bo razmerje med vklopom/izklopom ena proti ena.

1.1.2 Rezultati preskusa

1.1.2.1 Vizualni pregled

Ko se temperatura žarometu ustali na temperaturo okolja, je treba lečo žarometu in morebitno zunanjo lečo očistiti s čisto in vlažno bombažno krpo. Nato se opravi vizualni pregled, pri katerem ne sme biti niti na leči žarometu niti na morebitni zunanji leči vidno kakršno koli zvitje, deformacija, razpoka ali sprememba barve.

1.1.2.2 Fotometrični preskus

Za zagotovitev skladnosti z zahtevami te direktive je treba fotometrične vrednosti preveriti na naslednjih točkah:

Kratki svetlobni pramen:

50 R, B 50 L in HV za žaromete, izdelane ali nastavljene za vožnjo po desni strani cestišča;

50 L, B 50 R in HV za žaromete, izdelane ali nastavljene za vožnjo po levi strani cestišča.

Dolgi svetlobni pramen:

Točka E_{\max}

Zaradi upoštevanja deformacij nosilca žarometu, ki bi jih utegnili povzročiti vročina, je možna dodatna nastavitvev (za nastavitvev svetlo-temne meje glej točko 2).

Fotometrične lastnosti in vrednosti, izmerjene pred preskusom, se smejo razlikovati za 10 %, skupaj s tolerancami postopka fotometričnih meritev.

1.2 Umazan žaromet

Po preskušanju iz točke 1.1 zgoraj je treba žaromet pripraviti, skladno s točko 1.2.1. Potem mora delovati eno uro po opisu iz točke 1.1.1, čemur sledi preverjanje iz točke 1.1.2.

1.2.1 Priprava žarometu

1.2.1.1 Preskusna mešanica

Mešanica vode in umazanije, ki se nanese na žaromet, mora biti sestavljena iz devetih utežnih delov kremenčevega peska z zrnastostjo od 0 do 100 μm , enega utežnega dela rastlinskega oglja v prahu z zrnastostjo od 0 do 100 μm , 0,2 utežnega dela NaCMC in ustrezne količine destilirane vode s prevodnostjo manj kakor 1 mS/m.

Mešanica ne sme biti starejša od 14 dni.

1.2.1.2 Nanos preskusne mešanice na žaromet

Preskusno mešanico je treba enakomerno nanesti na celotno površino žarometu, ki oddaja svetlobo, in nato pustiti, da se posuši. Postopek je treba ponoviti, dokler vrednost osvetljenosti ne pade na 15–20 % vrednosti, ki so bile izmerjene za vsako od naslednjih točk pod pogoji iz te priloge:

točka E_{\max} fotometrične porazdelitve dolgega svetlobnega pramena pri žarometu z dolgim/kratkim svetlobnim pramenom;

točka E_{\max} fotometrične porazdelitve dolgega svetlobnega pramena pri žarometu s samo dolgim svetlobnim pramenom;

50 R in 50 V (*) za žaromet s samo kratkim svetlobnim pramenom, ki je izdelan ali nastavljen za vožnjo po desni strani cestišča;

50 L in 50 V (*) za žaromet s samo kratkim svetlobnim pramenom, ki je izdelan ali nastavljen za vožnjo po levi strani cestišča.

1.2.1.3 Merilna oprema

Merilna oprema mora ustrezati opremi, uporabljeni med preskusi za homologacijo sestavnega dela za žaromet. Za preverjanje fotometričnih lastnosti je treba uporabiti etalonsko žarnico.

2. PRESKUS SPREMEMBE NAVPIČNEGA POLOŽAJA MEJE SVETLO-TEMNO POD VPLIVOM TOPLOTE

Namen tega preskusa je preveriti, ali navpični premik meje svetlo-temno žarometu s kratkim svetlobnim pramenom, ki ga povzroči toplota, ne presega predpisane vrednosti.

Po preskušanju, izvedenem v skladu s točko 1, je treba žaromet preskusiti, kakor je opisano v točki 2.1, brez odstranitve s preskuševalnega držala ali ponovne nastavitve glede na to držalo.

(*) 50 V je 375 mm pod H na navpični črti V-V, kjer je zaslon oddaljen 25 m.

2.1 Preskus

Preskus se izvede v suhem in mirnem ozračju pri temperaturi okolja $23\text{ °C} \pm 5\text{ °C}$.

Z uporabo serijske žarnice, ki je stara vsaj eno uro, mora žaromet delovati s kratkim svetlobnim pramenom, brez odstranitve s preskuševalnega držala ali ponovne nastavitve glede na to držalo. (Za ta preskus je treba napetost prilagoditi, kakor je določeno v točki 1.1.1.2.) Položaj vodoravnega dela svetlo-temne meje (med vv in navpičnico, ki seka točko B 50 L za vožnjo po desni strani cestišča oziroma B 50 R za vožnjo po levi strani cestišča) je treba preveriti 3 minute (r_3) oziroma 60 minut (r_{60}) po koncu delovanja.

Meritev spremembe položaja svetlo-temne meje, opisane zgoraj, je treba izvesti s katero koli metodo, ki daje zadosti točne in ponovljive rezultate.

2.2 Rezultati preskušanja

2.2.1 Rezultat, izražen v miliradianih (mrad), je za žaromet s kratkim svetlobnim pramenom sprejemljiv samo, če absolutna vrednost, izmerjena za žaromet,

$\Delta r_I = [r_3 - r_{60}]$ ne presega 1,0 mrad ($\Delta r_I \leq 1,0$ mrad)..

2.2.2 Če je ta vrednost večja od 1,0, vendar manjša od 1,5 mrad ($1,0\text{ mrad} < \Delta r_I \leq 1,5\text{ mrad}$), je treba preskusiti še drug žaromet po opisu iz točke 2.1, in sicer potem ko je bil trikrat zaporedoma opravljen cikel, opisan v nadaljnjem besedilu, da bi se položaj mehanskih delov žarometa na nosilcu, ki predstavlja pravilno namestitev na vozilo, stabiliziral:

— enourno delovanje žarometa s kratkim svetlobnim pramenom (napetost se nastavi po specifikaciji iz točke 1.1.1.2),

— enourno mirovanje.

Tip žarometa je sprejemljiv, če srednja vrednost absolutnih vrednosti Δr_I , izmerjena za prvi vzorec, in Δr_{II} , izmerjena za drugi vzorec, ne presega 1,0 mrad.

$$\left(\frac{\Delta r_I + \Delta r_{II}}{2} \leq 1,0\text{ mrad} \right)$$

3. SKLADNOST PROIZVODNJE

Enega od vzorčnih žarometov je treba, potem ko je bil trikrat zaporedoma opravljen cikel iz točke 2.2.2, preskusiti v skladu s postopkom iz točke 2.1.

Žaromet velja za sprejemljivega, če Δr ne preseže 1,5 mrad.

Če je ta vrednost večja od 1,5 mrad, vendar ne presega 2,0 mrad, je treba preskusiti drug žaromet. Srednja vrednost absolutnih vrednosti, izmerjenih za oba vzorca, ne sme presegati 1,5 mrad.“